

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ECdo/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 9016898234
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9016898234.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci exekúcie oprávneného Věga Media Limited, so sídlom v Londýne vo Veľkej Británii, Charles House, 108-110 Finchley Road, IČO: 35 687 53, zastúpeného PETERKA & PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o., organizačná zložka, so sídlom v Bratislave, Kapitulská č. 18/A, proti povinnému AQUAPARK Poprad, s. r. o., so sídlom v Poprade, Športová č. 1397/1, o zaplatenie 78 800,- € s prísl., vedenej na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 7 Er 370/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. novembra 2012, sp. zn. 20 CoE 60/2012, 20 CoE 65/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Povinný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej iba „súd prvej inštancie“) uznesením z 19. decembra 2011, č. k. 7 Er 370/2010-472 vyhovel námietkam povinného proti exekúcii a povolil odklad exekúcie vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7 Er 370/2010 a u súdneho exekútora JUDr. Pavla Crkoňa, Exekútorový úrad Trenčín, Legionárska 14, 911 01 Trenčín, pod sp. zn. EX 341/10, do právoplatnosti rozhodnutia súdu o námietkach povinného proti exekúcii. Súd prvej inštancie uznesením z dňa 19. decembra 2011 uložil povinnému, aby zaplatil súdny poplatok za konanie súdu o námietkach proti exekúcii v sume 4 728,- eur, podľa položky 13 b/ Sadzobníka súdnych poplatkov Zák. č. 71/1992 Zb., v platnom znení (6 % z vymáhaného nároku, najmenej 66,- eur, najviac 16 596,50 eur).

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 265 Obchodného zákonníka (ďalej iba „ObZ“), § 50 ods. 1 zákona 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok (ďalej tiež „EP“) a taktiež § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“). Poukázal na to, že dôkazy predložené povinným v rámci námietok proti exekúcii sú dôvodné, pretože povinný preukázal dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Povinný teda preukázal, že výkon exekúcie na základe exekučného titulu - cudzieho rozhodcovského rozhodnutia - by bol v tomto prípade v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky. Obzvlášť zo správy Davé & Co., Londýn a jej záveru (č. l. 361 spisu) vyplýva, že oprávnený

ako podnikateľský subjekt na základe predložených dôkazov vykazuje znaky účelovo založenej spoločnosti s cieľom takých podnikateľských praktík, ktoré nie sú v súlade so zásadami poctivého obchodného styku. Taktiež sa súd prvej inštancie stotožnil s tvrdením, že súčasťou verejného poriadku nemôže byť ani umožňovanie a podpora vzniku daňových únikov v zahraničí.

3. Krajský súd (ďalej iba „odvolací súd“) v Prešove uznesením z 29. novembra 2012, sp. zn. 20 CoE 60/2012, 20 CoE 65/2012 potvrdil uznesenie zo dňa 19. decembra 2011 č. k. 7 Er 370 2010-472. Odvolací súd sa stotožnil s uznesením súdu prvej inštancie a jeho uznesenie teda potvrdil ako vecne správne. Tým istým uznesením zrušil uznesenie zo dňa 19. decembra 2011 č. k. 7 Er 370 2010-476. Pred rozhodnutím o odvolaní bez nariadenia pojednávania v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej tiež „ZoRK“), vo vzťahu k otázke platnosti rozhodcovskej doložky, ktoré nebolo v predchádzajúcom rozhodovaní použité a podľa názoru odvolacieho súdu je pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Po vyjadrení strán odvolací súd odôvodnil potvrdenie napadnutého uznesenia o vyhovení námietkam proti exekúcii ako vecne správneho tým, že rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc cudzieho rozhodcovského súdu na vydanie rozhodnutia, je neplatná pre nedostatok písomnej formy. Neplatnosť rozhodcovskej doložky pre nedostatok písomnej formy vyvodil odvolací súd z toho, že bola uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach, na ktoré zmluva o reklame uzavretá stranami len odkazuje, ale neboli podpísané zmluvnými stranami. Len odkaz v zmluve podpísanej zmluvnými stranami na všeobecné obchodné podmienky a v nich obsiahnutú rozhodcovskú doložku nie je možné posúdiť ako dodržanie písomnej formy rozhodcovskej doložky. Tento právny záver podporil odvolací súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010. Za odporujúce poctivému obchodnému styku považoval aj spôsob výberu konkrétneho rozhodcovského súdu v zmysle formulárového typu, keď rozhodcovský súd bol určený jednostranne oprávneným.

4. Oprávnený podal voči uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom prípustnosť dovolania podložil existenciou procesnej vady v zmysle ustanovenia § 237 písm. d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej iba „O.s.p.“). Oprávnený toto dovolanie podal z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Z dovolania je zrejmé, že namietal jednak to, že cudzí rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej voči skúmaniu platnosti rozhodcovskej doložky exekučným súdom. Taktiež namietal, že tou istou vadou je konanie postihnuté v dôsledku toho, že exekučný súd už uznesením (č. l. 227) zamietol návrh povinného na odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku. Prípustnosť svojho dovolania oprávnený ďalej vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pretože mu mala byť nesprávnym postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Naplnenie tejto vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p., videl v tom, že odvolací súd odoprel uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku v rozpore s ustanoveniami Newyorského dohovoru, prekročili zákonný rámec konania o námietkach proti exekúcii, na prejednanie veci súdy nenariadili ústne pojednávanie, odvolací súd odoprel oprávnenému právo na dvojinštančné konanie, odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, hoci neboli splnené podmienky podľa § 219 O.s.p. a napokon namietal, že mu súd prvej inštancie nedoručil písomnosti predložené povinným. Taktiež namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pretože odvolací súd nesprávne právne posúdil platnosť rozhodcovskej doložky a nesprávne posúdil aj dôvody, pre ktoré môže v zmysle § 50 ods. 1 EP súd vyhovieť námietkam povinného proti exekúcii. Oprávnený vo svojom dovolaní navrhoval, aby dovolací súd zmenil napadnuté uznesenie alebo alternatívne zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu oprávneného sa vyjadril povinný, ktorý uviedol, že v danom prípade prípustnosť dovolania môže založiť iba z niektorých dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. K jednotlivým dôvodom v zmysle § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. uviedol, že v základnom konaní sa nevyskytla prekážka veci právoplatne rozhodnutej z dôvodov uvádzaných oprávneným a ani mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom nesprávnym úradným postupom, pretože tento dovolací dôvod (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa spája predovšetkým s faktickou činnosťou a nie právnym posúdením veci. Dovolací dôvod podľa § 237

f/ O.s.p. nie je naplnený ani z ďalších dôvodov uvádzaných oprávneným. Pretože súdy v exekučnom konaní neboli povinné nariadovať ústne pojednávanie, odvolací súd mohol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie pri zachovaní postupu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a dôkazné prostriedky, ktoré neboli oprávnenému doručené netvorili podklad pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa povinného dovolací súd správne právne posúdil otázku platnosti resp. neplatnosti rozhodcovskej doložky.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo. Následne, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“) uznesením z 30. júla 2015 sp. zn. 1 ECdo 74/2013 zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove z 29. novembra 2012 sp. zn. 20 CoE 60/2012, 20 CoE 65/2012 vo výroku I. o potvrdení uznesenia Okresného súdu Poprad z 19. decembra 2011 č. k. 7 Er 370/2010-472 a v rozsahu zrušenia vec vrátil Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyvodil prípustnosť dovolania na základe procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom a samotnú opodstatnenosť tejto závažnej procesnej vady videl v tom, že závery vyslovené odvolacím súdom sú nepreskúmateľné, odôvodnenie zmätočné, poukazy na súdne rozhodnutia neprislúchajúce a odôvodnenie rozhodnutia nereagujúce na zásadnú argumentáciu odvolateľa. Zo spisu je zrejmé, že odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku za neplatnú pre nedostatok písomnej formy, pretože bola uvedená len vo všeobecných obchodných podmienkach, na ktoré zmluva o reklame odkazuje. Dovolací súd mal však za to, že za daných okolností, teda ak je rozhodcovská doložka obsiahnutá v listine podpísanej zmluvnými stranami, sú právne závery odvolacieho súdu o nedostatku písomnej formy rozhodcovskej doložky svojvoľné a arbitrárne, dôvody rozhodnutia nedostatočné, keď odvolací súd opomenul reagovať na zásadnú argumentáciu strany konania. Vychádzal z čl. II bod 1. a 2. Newyorského dohovoru, podľa ktorých sa Slovenská republika ako signatársky štát zaviazala uznať písomnú dohodu, v ktorej sa zmluvné strany zaväzujú podrobiť rozhodcovskému konaniu. Pričom takáto písomná dohoda môže mať podobu rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve alebo samostatnej rozhodcovskej zmluve podpísanej stranami alebo obsiahnutej vo výmene listov a telegramov. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky odôvodnil svoje rozhodnutie i tým, že právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu ako to vyplýva z čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m.m. I. ÚS 24307). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán konania. Dovolací súd teda konštatoval, že právny záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky vyplývajúci z uznesenia súdu pre nedostatok písomnej formy je svojvoľný, pričom zásadne popiera význam a zmysel ustanovení čl. II bod 1. a 2. Newyorského dohovoru o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí. Bol teda toho názoru, že tým došlo zo strany odvolacieho súdu k porušeniu základného práva dovolateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ako Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol (napr. II. ÚS 13/01), ochrana garantovaných práv a slobôd Ústavou, prípadne Dohovorom o ochrane

ľudských práv a základných slobôd, nie je zverená len Ústavnému súdu, ale i všeobecným súdom. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozhodnutie odvolacieho súdu taktiež nebolo dostatočne odôvodnené v otázke akými okolnosťami sa môže súd zaoberať v rámci konania o námietkach proti exekúcii podľa § 50 ods. 1 EP a poukaz na neprislúchajúcu judikatúru má dovolací súd za zmätočný a nedostatočný pre naplnenie požiadavky riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a rozhodnutia odvolacieho súdu je v tejto otázke nepreskúmateľné. V rozhodnutí odvolacieho súdu taktiež úplne absentuje uvedenie, podľa ktorých ustanovení, a ktorého právneho predpisu posudzoval otázku platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal za to, že právne závery vyslovené odvolacím súdom sú nepreskúmateľné, odôvodnenie zmätočné, poukazy na súdne rozhodnutia neprislúchajúce a odôvodnenie rozhodnutia nereflektuje na zásadnú argumentáciu odvolateľa v dôsledku čoho odvolací súd svojim postupom odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a že výskyt tejto závažnej procesnej vady konania zakladá prípustnosť dovolania oprávneného a zároveň aj jeho opodstatnenosť, a preto dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku I., ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Poprad z 19. decembra 2011 č. k. Er 370/2010-472 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.). Ďalšie námietky dovolací súd považoval za právne bezvýznamné.

7. Na základe sťažnosti povinného, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd“) nálezom z 13. septembra 2016 č. k. III. ÚS 190/2016-76 rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 74/2013 z 30. júla 2015 bolo porušené základné právo povinného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Predmetné uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Povinnému priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 537,62 €, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť. Vo zvyšnej časti Ústavný súd sťažnosti nevyhovel. Uviedol, že so závermi Najvyššieho súdu nemožno z pohľadu Ústavného súdu súhlasiť. Ústavný súd musel posúdiť vec sťažovateľa (povinného), či namietaným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku zakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., došlo v okolnostiach daného prípadu k namietanému porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva.

Právna otázka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu už bola predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu. Ústavný súd v predmetnom náleze uvádza napríklad, že v uznesení sp. zn. III. ÚS 148/2012 v plnej miere akceptoval a považoval za ústavne komformný právny názor Najvyššieho súdu, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.; rovnako argumentoval aj v iných rozhodnutiach ako napr. v uznesení sp. zn. IV. ÚS 481/2011, či v uznesení sp. zn. II. ÚS 45/2014 a pod. V tejto súvislosti považoval Ústavný súd za vhodné spomenúť i ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu týkajúcu sa predmetnej problematiky, že: „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný.“ Ďalej Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze uviedol, že občianskoprávne kolégium vo svojom stanovisku č. 2/2016 (uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) zdôraznilo, že dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Právoplatné rozhodnutia súdov majú ostať nedotknuté a prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí sú len výnimkou zo zásady ich nedotknuteľnosti. Nemožno preto právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky prípustnosti dovolania, vykladať extenzívne. Namiesto je skôr reštriktívny výklad ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Najčastejšou argumentáciou dovolateľov je, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje je nepreskúmateľnosť. To však bez ďalšieho neznamená, že nedostatočné (nepreskúmateľné) odôvodnenie rozhodnutia predstavuje dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania smerujúceho proti nemu. Ústavný súd teda uviedol, že nepreskúmateľnosť, resp. nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia bez ďalšieho nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale zakladá iba inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Podľa Ústavného súdu mohol sťažovateľ odôvodnene očakávať, že Najvyšší súd

rozhodne v zmysle uvedenej prevažujúcej judikatúry tak, že dovolanie dovolateľa odmietne.

Na základe vyššie uvedených skutočností Ústavný súd konštatoval, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia Najvyššieho súdu nevyplýva, či pri rozhodovaní o otázke prípustnosti dovolania proti právoplatným uzneseniam okresného súdu a krajského súdu posúdil vec aj z pohľadu vzájomného vzťahu práva dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia a princípu právnej istoty na strane sťažovateľa. Najvyšší súd vôbec neodôvodnil svoje odchýlenie sa od judikatúry prevažujúcej v čase jeho rozhodovania o podanom dovolaní a ani sa argumentačne nevyrovnal s odlišným prevažujúcim právnym názorom Najvyššieho súdu podporeného judikatúrou Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva. Nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia nie je vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Tento postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nebol v súlade s princípom právnej istoty, a preto podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 ECdo 74/2013 z 30. júla 2015 porušil základné právo sťažovateľa (povinného) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 4 ústavy Ústavný súd uviedol, že sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti neuviedol žiadne dôvody a nevysvetlil akým spôsobom malo dôjsť napadnutým rozhodnutím k porušeniu uvedeného článku ústavy. Vo vzťahu k namietanému čl. 46 ods. 4 ústavy preto Ústavný súd preto rozhodol tak, že sťažnosti nevyhovel.

Porušenie základného práva na rovnosť strán v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy odôvodnil sťažovateľ tým, že vecným prerokovaním opravného prostriedku, na ktorý podľa sťažovateľa neboli splnené procesné podmienky, Najvyšší súd bezdôvodne zvýhodnil druhú stranu konania na úkor sťažovateľa. Podľa názoru Ústavného súdu tým, že Najvyšší súd interpretoval procesný právny predpis spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, a rozhodol v „neprospech“ sťažovateľa, nedošlo k porušeniu princípu rovnosti strán konania, a preto Ústavný súd v časti tohto namietaného porušenia čl. 47 ods. 3 ústavy sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd v danom prípade dospel k záveru, že na ochranu základného práva sťažovateľ (povinného) bolo potrebné nielen označené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušiť, ale aj vrátiť vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý vyslovil v náleze z 13. septembra 2016 sp. zn. III. ÚS 190/2016 (§ 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

10. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Vzhľadom k tomu, že dovolanie oprávneného bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle ustanovení O.s.p. účinného do 30. júna 2016.

12. Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

13. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie. Dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobcu teda v zmysle § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu ku dňu podania dovolania umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

14. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor strany konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení. Rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, či k tejto procesnej vade skutočne aj došlo.

15. Oprávnený procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/, b/, c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní ani najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

16. Oprávnený vo svojom dovolaní namietal, že v základnom konaní pred súdmi nižšej inštancie sa vyskytla vada zmätočnosti konania podľa § 237 písm. d/ O.s.p., teda že v tej istej právnej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

17. Vada konania podľa § 237 písm. d/ O.s.p. tzv. prekážka rozhodnutej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. S ohľadom na predmet konania, v ktorej podal dovolaateľ (oprávnený) dovolanie, by prekážku veci právoplatne rozhodnutej predstavovala situácia, ak by na podklade toho istého exekučného titulu - cudzieho rozhodcovského rozsudku, už bola skôr nútene vykonaná povinnosť uložená tým istým exekučným titulom alebo by prípadne ešte prebiehalo iné a skôr začaté exekučné konania resp. exekúcia na podklade toho istého exekučného titulu. Túto skutočnosť oprávnený netvrdil a ani ju z úradnej povinnosti nezistil dovolací súd, preto prípustnosť jeho dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 písm. d/ O.s.p. Dovolací súd konštatuje, že oprávneným uvádzané rozhodnutia a okolnosti nepredstavujú vo veci exekúcie prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p.

18. Ďalej dovolaateľ (oprávnený) v dovolaní namietal, že mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

19. K tejto námietke dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

20. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolaateľom

považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp. zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

21. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré jej poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane konania jej procesné práva (v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

22. Aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

23. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

24. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením (odôvodňovanie rozhodnutí) § 157 ods. 2 O.s.p. a preto nemožno jeho rozhodnutie považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (oprávneného).

25. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie oprávneného proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia oprávneným namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. d/ a f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 O.s.p.

26. So zreteľom na povahu a účel dovolacieho konania dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danej procesnej situácii, ktorá nastala po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, pre dosiahnutie zmyslu a podstaty jeho nálezu z 13. septembra 2016 sp. zn. III. ÚS 190/2016 prichádza v dovolacom konaní do úvahy len odmietnutie dovolania oprávneného, ktoré napáda uznesenie odvolacieho súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 447 písm. c/ C.s.p. dovolanie oprávneného napádajúce I. výrok uznesenia Krajského súdu v Prešove z 29. novembra 2012,

sp. zn. 20 CoE 60/2012, 20 CoE 65/2012, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Poprad zo dňa 19. decembra 2011 č. k. 7 Er 370/2010-472, ako procesne neprípustné odmietol.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.